

İş artışının dışında idare tarafından yaptırılan işlerin tutarın tespiti

Karar Veren Mahkeme: Yargıtay 15.Hukuk Dairesi

Karar Tarihi: 14.04.2008

Karar Sayısı : E:2007/1719, K:2008/2433

Olay Özeti Karar ve Sonuç :

Davada, sözleşme dışı yapılan işler bedelinin tahsili talep edilmiş, mahkemece davanın kabulüne dair verilen karar davalı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle yasaya uygun gerektirici nedenlere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik bulunmamasına göre davalı vekilinin aşağıdaki bendin kapsamı dışında kalan sair temyiz itirazlarının, reddi gerekmiştir.

Davacı Yüklenici tarafından 15.10.2003 tarihli sözleşme ile üstlenilen " Kocaeli Tarım II Kontrol Laboratuvar Müdürlüğü hizmet binası tadilatı" işinin keşif bedeli KDV hariç 132.000.000.000 TL'dir. Davacı sözleşme dışı 21.512.748.900 TL'lik iş yaptığını iddia ederek bedelinin tahsilini istemiştir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun "sözleşme kapsamından yaptırılabilir ilave işler, iş eksilişi ve işin tasfiyesi" başlıklı 24. maddesinin ilk bendinde " Mal ve hizmet alımlarıyla yapım sözleşmelerinde, öngörülemez durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş, sözleşmeye esas proje içinde kalması, idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması, şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %10'na, birim fiyat teklifi olmak suretiyle ihale edilen mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri sözleşmelerinde ise %20'sine kadar oran dahilinde süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hüküm uyarınca birim fiyat teklif olmak suretiyle ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin %20'sine kadar oran dahilindeki işler sözleşme hükümleri çerçevesinde davacı yükleniciye yaptırılabilir olduğundan, sözleşme dışı işler bedelinin 2003 yılı birim fiyatlarıyla, sözleşme hükümleri uyarınca hesaplanarak hüküm altına alınması gerekir. Mahkemece 2005 yıl Bayındırlık Birim Fiyatlarına göre hesaplama yapan bilirkişi raporunun hükme esas alınması doğru olmamıştır.

Diğer yandan davacı yüklenici dava tarihinden önce Kocaeli 2.Asliye Hukuk Mahkemesinin 2004/76 D. İş tespit dosyası üzerinden yaptırdığı tespit sonucu alınan bilirkişi raporuna dayanarak eldeki temyize konu davayı açmıştır. Dava, davadan önce yapılan tespite dayanılarak açıldığına göre, davacının alacağı belirlenirken, tespit bilirkişi raporun da yapıldığı saptanan " sözleşme dışı fazla iş miktarlarının" esas alınması gerekir. Tespit dosyasında alınan bilirkişi raporunda 5.2 m2 tuğla duvar yapıldığı, 1030 kg yangın merdiveni için demir kullanıldığı, 131 m2 duvarlara fayans kaplama yapıldığı belirlendiği halde, mahkemece hükme esas alınan bilirkişi raporunda 7.60 m3 tuğla duvar yapıldığı, 1150 kg yangın merdiveni için demir kullandığı, 133 m2 duvarlara fayans kaplama yapıldığı kabul edilerek fazla iş bedeli hesaplanmış, ayrıca tespit bilirkişi raporunda yer almayan 178 m2 plastik boya yapılması da fazla iş kabul edilerek bedeli hesaplama dahil edilmiştir. Oysa, HUMK'nın 74. maddesi hükmü gereğince, hakim tarafların iddia ve savunmaları ile bağlı olup, talepten fazlasına veya başka bir şeye hüküm veremez. O halde, HUMK'nın 74. maddesine aykırı olarak tespitteki miktarların üzerinde iş yapıldığı kabul edilerek ve tespitite yer almayan plastik boya bedeli de hüküm altına alınmak suretiyle hüküm kurulması da doğru olmamıştır. Karar açıklanan nedenlerle bozulmalıdır.